

Nr 179.

Av herrar **Johansson** i Norrfors och **Stenvall**, om höjning av statsbidraget för vid laga skiften upptagen odlingsmark.

Statsbidrag till odling i samband med laga skifte utgår enligt bestämmelserna i kungörelsen den 22 juni 1928 angående villkor för erhållande av statsbidrag till förrättningar enligt lagen den 18 juni 1926 om delning av jord på landet (SFS nr 295). Förutsättningarna för att bidrag skall kunna utgå äro, att marken i fråga vid skiftet upptagits såsom odlingsmark och att lån eller bidrag av allmänna medel icke beviljats i annan ordning. Bidraget utgår med högst hälften av den kostnad, vartill åtgärden blivit av förrättningsmännen uppskattad, dock med högst 250 kronor för hektar vid odling till åker och 125 kronor för hektar vid odling till äng.

I den för hushållningssällskapen gällande kungörelsen av den 30 juni 1939 angående statsbidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m. (SFS 466/1939) stadgas väsentligt högre bidrag än i förutnämnda kungörelse, ehuru båda tjäna samma ändamål. De olika formerna för bidrag enligt 1939 års kungörelse äro nyodling, stenröjning, påförande av mineraljord på myrjord (jordkörning), betesförbättring och avloppsförbättring. För dessa åtgärder utgår statsbidrag med 60 % av de beräknade kostnaderna, dock högst resp. 400, 350, 250, 250 och 250 kronor per hektar. Det sammanlagda bidraget får ej heller överstiga 800 kronor på en gång för en och samma person. Sistnämnda bestämmelse har av hushållningssällskapet i Västerbottens län enligt uppgift tillämpats så, att högst 800 kronor beviljas för varje tvåårsperiod, under vilken tid förbättringsåtgärd sålunda skall vara slutförd. Då olika former av statsbidrag torde kunna beviljas för ett och samma område, kunna för förstärkning av ett jordbruk avsevärda bidrag av statsmedel utgå. Vid myrodling kan exempelvis bidrag utgå för jämväl avloppsförbättring och jordkörning och, i fråga om redan brutna åker, för avloppsförbättring och stenröjning.

Vid beredskapsarbetena efter kriget planeras även odlingsarbeten. Därvid lär ännu högre odlingsbidrag från det allmänna eller 80 % av kostnaden vara att förvänta.

Slutligen må nämnas, att avsevärt bidrag till betesanläggning kan utgå enligt kungörelsen den 14 juni 1940 angående villkor för statsbidrag från anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. (SFS nr 599/1940). Enligt denna kungörelse kan bidrag utgå med 60 % av den av

skogsvårdsstyrelsen godkända kostnaden. Med tilläggsbelopp kan bidraget utgå med ända till 80 %.

Mot bakgrunden av dessa senare former av bidrag från staten ter sig statsbidraget för odling i samband med laga skifte oskäligt lågt. Det har också medfört konsekvenser, vilka måste betecknas såsom högst otillfredsställande. Den ene delägaren i ett skiftelag väntar med att söka bidrag, tills han odlat färdigt, och lyfter sitt redan vid förrättningen på grund av föreskrifterna lågt beräknade bidrag. Den andre däremot vänder sig till hushållningssällskapet, innan uppodlingen påbörjats, och får så småningom avsevärt högre bidrag än sin meddelägare. Vid förrättningen beräknad odlingslikvid kommer härigenom att helt förryckas och medför stora orättvisor delägarna emellan.

Det är alltså förklarligt, att förhållandet framkallat allmän missbelåtenhet. Det har till och med på vissa håll, enligt vad som erfarits, kommit delägare att vid skiftesförrättningar kvitta eljest nödvändiga likvider.

En skyndsam ändring av författningarna synes ofrånkomlig.

Sålunda torde det för bidraget bestämda procenttalet i likhet med 1939 års kungörelse (nr 466) sättas till 60. Det högsta bidraget torde, med hänsyn till att dikning får inräknas i kostnaderna, böra sättas till 650 kronor per hektar. Då bidraget utgår med viss procent av beräknad kostnad och då uppodling till äng (betesförbättring) torde böra gynnas i lika mån som annan odling, synes någon direkt anledning icke föreligga att sätta ett lägre högsta bidrag för odling till äng.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta, att statsbidrag för vid laga skiften upptagen odlingsmark må kunna utgå med belopp, motsvarande vad som nu i annan ordning kan beviljas.

Stockholm den 22 januari 1947.

J. H. Johansson

i Norrfors.

Knut Stenvall.